

บทที่ 4

การลงรายการอ้างอิง

การศึกษาค้นคว้าวิจัย การทำรายงาน การทำวิทยานิพนธ์ และการทำผลงานทางวิชาการ มักจะอาศัยแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์ โสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การอ้างอิงในลักษณะนี้ ผู้อ้างอิงจะต้องมีจริยธรรมและเคารพสิทธิของผู้เขียนดั้งเดิม โดยการอ้างอิงหรือระบุแหล่งข้อมูลที่ใช้ให้ถูกต้องตามระบบสากลนิยม และเป็นระบบเดียวกันโดยตลอด

การลงรายการอ้างอิง

การลงรายการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา เป็นการลงรายการข้อมูล เมื่อผู้เขียนคัดลอก ถอดความ หรือสรุปสาระสำคัญของผู้อื่นมาไว้ในงานของตน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อมูล และโยงให้ผู้อ่านไปดูบรรณานุกรมท้ายเล่มของงานหรือเอกสารนั้น ลักษณะของการลงรายการอ้างอิงแบบนี้เป็นการลงอย่างสั้นๆ กะทัดรัด ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์และเลขหน้า ซึ่งอยู่ในเครื่องหมายวงเล็บแทรกในเนื้อหา เรียกว่า “ การอ้างอิงแบบนาม-ปี ”

การลงรายการในการอ้างอิงแบบนาม-ปี

1.1 ชื่อผู้แต่ง

1.1.1 ผู้แต่งที่เป็นคนไทย ให้ลงรายการด้วยชื่อตัวและนามสกุล โดยไม่มีคำนำหน้านาม ถ้าเป็นชาวต่างประเทศให้ลงเฉพาะชื่อสกุล

คารณี มีสกุล.

ชนิดสรณ์ สุขดี.

Kasem Suwanagul.

Thanat Khoman.

Mary Elizabeth Faimon. ลงว่า Faimon.

Robert von Kraft-Ebing. ลงว่า Kraft-Ebing.

รายการดังนี้

1.1.2 ผู้แต่งที่มีราชทินนามหรือบรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ สมณศักดิ์ ให้ลง

พระยาอนุমানราชชน.

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร.

ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช.

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.

สมเด็จพระสังฆราช (สุข).

พระเทพโศภณ (สิงห์ ชาคโร).

1.1.3 ผู้แต่งที่เป็นหน่วยราชการ สถาบันการศึกษา รัฐวิสาหกิจ สมาคม สโมสร มูลนิธิ ธนาคาร โรงพยาบาล ให้ลงรายการตามชื่อหน่วยงานนั้น

กระทรวงศึกษาธิการ.

จังหวัดนครราชสีมา.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

สำนักงานอัยการสูงสุด.

กรมประมง.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย.

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

องค์การขนส่งมวลชน.

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า.

ธนาคารกสิกรไทย บจม.

มูลนิธิไชยพัฒนา.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สยามสมาคม.

ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ราชนาวีสโมสร.

เนติบัณฑิตยสภา.

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ.

1.1.4 ถ้ามีผู้แต่งไม่เกิน 3 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งคนแรก ตามด้วยคนที่ 2 (กรณีมีผู้แต่ง 3 คน) และมีคำว่า “และ” (“and”) นำหน้าชื่อผู้แต่งคนสุดท้าย

อัมพร ปิ่นศรี และนนทนา เพ็ญผ่อง.

มารศรี ศิวรักษ์ ชุตินา สัจจามันท์ และ นवलจันทร์ รัตนกร.

Stuart and Eastich.

Shafer, Stabb, and Smith.

1.1.5 ถ้ารายการอ้างอิงนั้นไม่ปรากฏชื่อผู้แต่งหรือผู้รับผิดชอบ ให้ลงชื่อหนังสือ (พิมพ์ด้วยตัวหนาหรือขีดเส้นใต้) หรือ ชื่อบทความ แทนรายการชื่อผู้แต่ง

ลิลิตพระลอ.

The U.S. and the USSR.

1.2 ปีที่พิมพ์

1.2.1 ให้ลงรายการปีที่พิมพ์ด้วยปีลิขสิทธิ์ ถ้าหนังสือเล่มนั้นไม่มีปีลิขสิทธิ์ให้ลงรายการด้วยปีที่หนังสือได้จัดพิมพ์ และให้ลงเฉพาะตัวเลข ไม่ต้องระบุคำว่า พ.ศ. หรือ ค.ศ. ตามด้วยเครื่องหมาย ทวิภาค (colon)

2548:

2005:

1.2.2 ถ้าไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้ใช้คำว่า “ม.ป.ป.” (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้คำว่า “n.d.” (no date of publication)

ม.ป.ป.:

n.d.:

1.3 เลขหน้าที่นำเนื้อหาอ้างอิง

28

16-19

1.4 เครื่องหมายวงเล็บ

ในการอ้างอิงแบบนาม-ปี ต้องมีเครื่องหมายวงเล็บคร่อมรายการอ้างอิงซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

1.4.1 ชื่อผู้แต่งอยู่นอกวงเล็บ ดังตัวอย่าง

นำทิพย์ วิภาวิน (2548: 31) ได้ให้ความหมายของคำว่า ห้องสมุดมีชีวิตไว้ว่า เป็นการนำการเรียนรู้มาสัมพันธ์กับชุมชน เทคโนโลยีและชีวิตประจำวัน

1.4.2 ชื่อผู้แต่งอยู่ในวงเล็บ ดังตัวอย่าง

ห้องสมุดมีชีวิต หมายถึง การนำการเรียนรู้มาสัมพันธ์กับชุมชน เทคโนโลยีและชีวิตประจำวัน (น้ำทิพย์ วิชาวิน. 2548: 31)

2. การอ้างอิงท้ายบทหรือท้ายเล่ม เป็นการลงรายการข้อมูลที่สมบูรณ์ท้ายบทหรือท้ายเล่ม โดยระบุ ผู้แต่ง ชื่องาน หรือสิ่งพิมพ์ ข้อมูลทางการพิมพ์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับข้อมูลที่อ้างอิงแทรกไว้ในเนื้อหาด้วย กรณีอ้างอิงท้ายบท เรียกว่า “เอกสารอ้างอิง” (reference) และอ้างอิงท้ายเล่ม เรียกว่า “บรรณานุกรม” (bibliography)

รูปแบบของการลงรายการอ้างอิงที่ใช้ในการเขียนคู่มือผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ใช้มาตรฐานของ APA (American Psychological Association) และปรับให้สอดคล้องกับสังคมไทย การลงรายการในเอกสารอ้างอิงท้ายบทและบรรณานุกรมมีดังนี้

2.1 ชื่อผู้แต่ง

2.1.1 ผู้แต่งที่เป็นคนไทยให้ลงรายการด้วยชื่อตัวและตามด้วยนามสกุล ถ้าเป็นชาวต่างประเทศให้ใช้นามสกุลขึ้นก่อน คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วตามด้วยอักษรย่อของชื่อต้นและชื่อกลาง เช่น

คารณี มีสกุล.

ธนิตสรณ์ สุขดี.

Kasem Suwanagul.

Thanat Khoman.

Mary Elizabeth Faimon. ลงว่า Faimon, M. E.

Robert von Kraft-Ebing. ลงว่า Kraft-Ebing, R. von

2.1.2 ผู้แต่งที่มีราชทินนามหรือบรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ สมณศักดิ์ เช่น

อนุমানราชชน, พระยา.

จินตนา ยศสุนทร, คุณหญิง.

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว.

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ.

สมเด็จพระสังฆราช (สุข).

พระเทพโศภณ (สิงห์ ชاکโร).

2.1.3 ผู้แต่งที่เป็นสถาบัน ให้ลงชื่อเฉพาะของสถาบัน คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาคแล้วระบุสถาบัน เช่น

ศึกษาธิการ, กระทรวง.

นครราชสีมา, จังหวัด.

คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน.

อัยการสูงสุด, สำนักงาน.

ประมง, กรม.

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย.

ราชภัฏพระนคร, มหาวิทยาลัย.

ศรีปทุม, มหาวิทยาลัย.

สวนกุหลาบวิทยาลัย, โรงเรียน.

บัณฑิตพัฒนศิลป์, สถาบัน.

ขนส่งมวลชน, องค์การ.

พระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาล.

กสิกรไทย บจก., ธนาคาร.

ชัยพัฒนา, มูลนิธิ.

สำหรับชื่อเฉพาะของสถาบันบางแห่งไม่ใช่รูปแบบดังกล่าว เช่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สยามสมาคม.

ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ราชนาวิศโมสร.

เนติบัณฑิตยสภา.

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ.

2.1.4 การอ้างอิง ถ้ามีผู้แต่งไม่เกิน 3 คนให้ลงชื่อทุกคน ส่วนบรรณานุกรม ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 1 คนให้ลงชื่อทุกคน เว้นวรรคระหว่างชื่อผู้แต่งแต่ละคน ยกเว้นภาษาอังกฤษ ให้ใช้เครื่องหมายจุดภาคคั่นระหว่างชื่อ และให้ใช้คำว่า “และ” ในบรรณานุกรมภาษาไทย และ “and” ในภาษาอังกฤษนำหน้าคนสุดท้าย เช่น

อัมพร ปิ่นศรี และนันทนา เพือก่อง.

มารศรี ศิวรักษ์ ชุติมา สัจจนันท์ และ นवलจันทร์ รัตนากร.

Stuart, R. D, and Eastich, J.T.

Shafer, R. E., Stabb, C., and Smith, K.

หมายเหตุ :- การลงรายการผู้แต่งซ้ำให้ใช้เครื่องหมายดักขี้ (-) จำนวน 8 ครั้ง แล้วใส่ เครื่องหมายมหัพภาค (.)

2.1.5 หนังสือที่มีผู้จัดพิมพ์ ผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการ ให้เขียนชื่อ บรรณาธิการแล้ววงเล็บคำว่า บก. หรือ ed.(s). (ย่อมาจาก editor (s)) ในภาษาอังกฤษ เช่น
ไพศาล เหล่าสุวรรณ. (บก.)

Pattishall, E. O., Jr. (ed.)

Allmsn, L. R., and Jaffe, D. T. (eds.)

2.1.6 หนังสือที่ไม่มีชื่อผู้แต่ง ให้ลงชื่อหนังสือแทนแล้วตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น
ลิลิตพระลอ. (2544). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

The U.S. and the USSR. (1982). New York: New York University Press.

2.2 ปีที่พิมพ์

2.2.1 ให้ลงรายการปีที่พิมพ์ด้วยปีลิขสิทธิ์ ถ้าหนังสือนั้นไม่มีปีลิขสิทธิ์ให้ลง รายการด้วยปีที่หนังสือได้จัดพิมพ์ และให้ลงเฉพาะตัวเลข ไม่ต้องระบุคำว่า พ.ศ. หรือ ค.ศ.

2.2.2 ปีที่พิมพ์อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ () หลังเครื่องหมายวงเล็บปิด ใ้ เครื่องหมายมหัพภาค (.) ตัวอย่าง

(2548).

(2005).

2.2.3 ถ้าหนังสืออยู่ระหว่างการจัดพิมพ์ ให้ใช้ว่า “อยู่ระหว่างการพิมพ์” ใน เครื่องหมายวงเล็บ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้คำว่า “in press” ไม่ต้องระบุปีที่พิมพ์จนกว่าหนังสือ นั้นจะได้พิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มเรียบร้อยแล้ว ตัวอย่าง

(อยู่ระหว่างการพิมพ์).

(in press).

2.2.4 ถ้าไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้ใช้คำว่า “ม.ป.ป.” (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) ใน เครื่องหมายวงเล็บ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้คำว่า “n.d.” (no date of publication) ตัวอย่าง

(ม.ป.ป.).

(n.d.).

2.3 ชื่อเรื่อง

2.3.1 การลงชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ ให้ลงชื่อเรื่องตามที่ปรากฏในหน้าปกใน และให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาคหลังชื่อเรื่อง

1) ชื่อเรื่องที่เป็นภาษาไทย ให้ลงชื่อเรื่อง ตัวอย่าง

คู่มือการเขียนรายงานทางวิชาการ.

- 2) ชื่อเรื่องภาษาไทยที่มีภาษาต่างประเทศกำกับ เช่น จิตวิทยาพัฒนาการ (developmental psychology) ให้ลงรายการเฉพาะชื่อเรื่องภาษาไทย ตัวอย่าง
จิตวิทยาพัฒนาการ.
- 3) ชื่อเรื่องย่อภาษาไทย ให้เขียนตามหลังเครื่องหมายทวิภาค (:)
ตัวอย่าง

บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น: กล่าวถึงวิธีใช้หนังสือและห้องสมุด.

2.3.2 การลงชื่อเรื่องและชื่อเรื่องย่อในภาษาต่างประเทศ

- 1) ชื่อเรื่องภาษาต่างประเทศ การเขียนชื่อเรื่องให้ขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรก และต้องใส่เครื่องหมายมหัพภาค หลังชื่อเรื่อง ตัวอย่าง

Handbook in writing a research paper.

- 2) ชื่อเรื่องย่อภาษาต่างประเทศ และชื่อเฉพาะ หรือ วิสามานยนาม ให้ขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรก ตัวอย่าง

Writing English: A composition for foreign students.

หมายเหตุ :- การลงชื่อเรื่องของหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร และเอกสารอื่น ๆ ใช้อักษรตัวหนา หรือตัวเอน ใดๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง

- 2.3.3 การลงชื่อวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นด้วยอักษรตัวใหญ่ทุกคำ ยกเว้น คำนำหน้านาม บุพบท และสันธาน ที่อยู่ระหว่างคำ เช่น The Nation Junior

- 2.3.4 การลงรายการเพิ่มเติมสำหรับหนังสือ (เช่น พิมพ์ครั้งที่ หรือ เล่มที่) ในเครื่องหมายวงเล็บหลังชื่อเรื่อง ไม่ใช่เครื่องหมายมหัพภาคคั่นระหว่างชื่อเรื่องและข้อความที่อยู่ในวงเล็บ ให้ใช้เครื่องหมายมหัพภาคหลังเครื่องหมายวงเล็บปิด ตัวอย่าง

ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า (พิมพ์ครั้งที่ 2).

หลักการตลาด (พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม).

สี่แผ่นดิน (2 เล่ม).

The messenger's motives (2nd ed.).

Government and mass communications (vol. 2).

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์

ข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ สถานที่พิมพ์ และสำนักพิมพ์

2.4.1 สถานที่พิมพ์ ให้ลงชื่อเมืองที่สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์นั้นตั้งอยู่ หลังชื่อเมือง ใส่เครื่องหมายทวิภาค (:) การลงชื่อเมืองต่างประเทศ ถ้าเมืองนั้นไม่เป็นที่รู้จักกันดี หรือไม่มีชื่อเสียงสำหรับการพิมพ์ หรือชื่อเมืองนั้นมีชื่อซ้ำ ๆ กันหลายเมือง ให้ระบุชื่อรัฐหรือประเทศกำกับไว้ด้วย ถ้าเป็นชื่อเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ใช้อักษรย่อตามที่กรมไปรษณีย์ โทรเลขสหรัฐอเมริกากำหนด (รายละเอียดดังตารางที่ 4.1 หน้า 41) ตัวอย่าง

กรุงเทพฯ:

ขอนแก่น:

London:

New York:

Tokyo:

Essex, England:

Luzon, Philippines:

Reading, England:

Reading, MA:

Springfield, MA:

(MA ย่อมาจาก Massachusetts)

Springfield, MO:

(MO ย่อมาจาก Missouri)

Miami, FL:

(FL ย่อมาจาก Florida)

Miami, OH:

(OH ย่อมาจาก Ohio)

สำหรับเมืองต่างๆ ที่มีชื่อเสียงด้านการพิมพ์ ไม่ต้องใส่ชื่อรัฐหรือประเทศมีดังต่อไปนี้
เมืองในประเทศสหรัฐอเมริกา

Baltimore

Boston

Chicago

Los Angeles

New York

Philadelphia

San Francisco

เมืองในประเทศอื่น ๆ

Amsterdam

Jerusalem

London

Milan

Moscow

Paris

Rome

Tokyo

Stockholm

Vienna

การลงชื่อสถานที่พิมพ์ไม่ใช่ชื่อประเทศ ยกเว้น กรณีที่ชื่อประเทศและชื่อเมืองหลวง
เป็นชื่อเดียวกัน ตัวอย่าง

Singapore:

Hong Kong:

ตารางที่ 4.1 อักษรย่อสำหรับชื่อรัฐและดินแดนที่อยู่ในอาณาเขตของสหรัฐอเมริกา

รัฐและเขตแดน	อักษรย่อ	รัฐและเขตแดน	อักษรย่อ
Alabama	AL	Maine	ME
Alaska	AK	Maryland	MD
American Samoa	AS	Massachusetts	MA
Arizona	AZ	Michigan	MI
Arkansas	AR	Minnesota	MN
California	CA	Mississippi	MS
Canal Zone	CZ	Missouri	MO
Colorado	CO	Montana	MT
Connecticut	CT	Nebraska	NE
Delaware	DE	Nevada	NV
District of Columbia	DC	New Hampshire	NH
Florida	FL	New Jersey	NJ
Georgia	GA	New Mexico	NM
Guam	GU	New York	NY
Hawaii	HI	North Carolina	NC
Idaho	ID	North Dakota	ND
Illinois	IL	Ohio	OH
Indiana	IN	Oklahoma	OK
Iowa	IA	Oregon	OR
Kansas	KS	Pensylvania	PA
Kentucky	KY	Puerto Rico	PR
Louisiana	LA	Rhode Island	RI
South Carolina	SC	Virgin Island	VI
South Dakota	SD	Virginia	VA
Tennessee	TN	Washington	WA
Texas	TX	West Virginia	WV
Utah	UT	Wisconsin	WI
Vermont	VT	Wyoming	WY

2.4.2 สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

- 1) ลงชื่อสำนักพิมพ์ตามที่ปรากฏในหน้าปกใน ถ้ามีทั้งสำนักพิมพ์และโรงพิมพ์ให้ใส่ชื่อสำนักพิมพ์ ถ้าไม่มีสำนักพิมพ์ให้ลงรายการด้วยโรงพิมพ์แทน
- 2) ลงชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์สั้นๆ ในรูปแบบที่ทุกคนเข้าใจ คำคำที่เป็นส่วนหนึ่งของสำนักพิมพ์ออก เช่น สำนักพิมพ์ ห้างหุ้นส่วน...จำกัด บริษัท...จำกัด ในภาษาอังกฤษ ให้ตัดคำเหล่านี้ออก เช่น Publishers, Printing House, Printing Office, Press, Company หรือ Co., Incorporation, Incorporated, หรือ Inc., Corporation, Corporated หรือ Corp., Limited หรือ Ltd. และคำว่า The

ตัวอย่าง

ห้างหุ้นส่วน รวมสาส์น จำกัด	ลงว่า รวมสาส์น
สำนักพิมพ์แพรวพิทยา	ลงว่า แพรวพิทยา
บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด	ลงว่า ไทยวัฒนาพานิช
The Scarecrow Press, Inc.	ลงว่า Scarecrow
The H.W. Wilson Co.	ลงว่า H.W. Wilson
Jonathan David Publishers	ลงว่า Jonathan David

- 3) ถ้าเป็นโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ของสมาคม สถาบันการศึกษา หรือองค์กรอื่นๆ ให้คงคำว่าโรงพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ไว้ ตัวอย่าง

โรงพิมพ์สลากรีนแบ่งรัฐบาล
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 4) ในกรณีที่หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการพิมพ์ ให้ระบุเฉพาะชื่อหน่วยงาน ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
สำนักงานสถิติแห่งชาติ

- 5) ถ้าสำนักพิมพ์นั้นตั้งอยู่มีมากกว่าหนึ่งเมือง ให้ใช้ชื่อแรกที่ปรากฏในหนังสือ แต่ถ้าหนังสือนั้นระบุชื่อเมืองที่พิมพ์ให้ใช้ชื่อเมืองนั้น ตัวอย่าง สำนักพิมพ์ดวงกมล มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์สาขาอยู่ที่เชียงใหม่ ในหนังสือให้ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักพิมพ์ว่า

สำนักพิมพ์ดวงกมล กรุงเทพฯ เชียงใหม่
--

ให้ลงรายการว่า

กรุงเทพฯ: ดวงกมล.

แต่ถ้าหนังสือนั้นระบุว่าพิมพ์ที่เชียงใหม่ ถึงแม้จะระบุเมืองที่พิมพ์ทั้งสองเมืองว่า กรุงเทพฯ เชียงใหม่ ให้ลงรายการว่า

เชียงใหม่: ดวงกมล.

6) ใส่เครื่องหมายมหัพภาคหลังสำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์ ตัวอย่าง

กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศรีหงส์.

New York: Random House.

Garden City, NY: T. T.

7) กรณีที่ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ ให้ระบุ ม.ป.ท. (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์/สำนักพิมพ์) ภาษาต่างประเทศให้ใช้ n.p. (no place of publication/publisher) ตัวอย่าง

- ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพิมพ์

กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

New York: n.p.

- ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์

ม.ป.ท.: แพร่พิทยา.

n.p.: Wilson.

- ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์และสำนักพิมพ์ โรงพิมพ์ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพิมพ์

ม.ป.ท.

n.p.

การใช้คำย่อในการลงรายการบรรณานุกรม

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย	หมายเหตุ
ch.	chapter	มาตรา	ใช้กับพระราชบัญญัติ กฎหมาย ฯลฯ
chap.	chapter	บทที่	พหูพจน์ใช้ chaps.
col.	color	สี	ใช้กับทัศนวัสดุที่ถ่ายทำเป็น ภาพสี พหูพจน์ใช้ cols.
col.	column	คอลัมน์	พหูพจน์ใช้ cols.
comp.	compiler	ผู้รวบรวม	พหูพจน์ใช้ comps.
ed.	editor	บรรณาธิการ	พหูพจน์ใช้ eds.
	edited by	บรรณาธิการโดย	
ed.	edition	ครั้งที่พิมพ์	
enl. ed.	enlarged edition	ฉบับพิมพ์ใหม่ มีการแก้ไขเพิ่มเติม	
rev. ed.	revised edition	ฉบับพิมพ์ใหม่ มีการปรับปรุงแก้ไข	
2nd ed.	second edition	พิมพ์ครั้งที่ 2	
3rd ed.	third edition	พิมพ์ครั้งที่ 3	
5th ed.	fifth edition	พิมพ์ครั้งที่ 5	
et al.	et alii	และคนอื่นๆ (and others)	
illus.	illustrator	ผู้วาดภาพประกอบ	
	illustrated by	วาดภาพประกอบโดย	
n.p.	no place of publication	ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ท.
	no place of publisher	ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ท.
n.d.	no date of publication	ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์	ภาษาไทยใช้ ม.ป.ป.
no.	number	ฉบับที่	
p.	page	หน้าที่	พหูพจน์ใช้ pp.
sec.	section	ตอนที่	พหูพจน์ใช้ secs.
tr.	translator	ผู้แปล	พหูพจน์ใช้ trs.
	translated by	แปลโดย	
vol.	volume	เล่มที่	พหูพจน์ใช้ vols.

การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

- . period (มหัพภาค)
- , comma (จุลภาค)
- : colon (ทวิภาค)
- ; semi-colon (อัฒภาค)

หลังเครื่องหมายทุกชนิด เว้น 1 ระยะ

การพิมพ์เอกสารอ้างอิงท้ายบทและบรรณานุกรม

1. เอกสารอ้างอิงท้ายบท ให้พิมพ์คำว่า “เอกสารอ้างอิง” หรือ “REFERENCES” หรือ “REFERENCE” (ในกรณีที่มีรายการอ้างอิงเพียงรายการเดียว) พิมพ์ชิดขอบซ้าย และต่อจากเนื้อหา
2. บรรณานุกรมให้เริ่มหน้าใหม่ โดยพิมพ์คำว่า “บรรณานุกรม” หรือ “BIBLIOGRAPHY” กลางหน้ากระดาษ ใช้ขนาดตัวอักษรเท่ากับชื่อบท
3. การลงรายการเอกสารอ้างอิงท้ายบท/บรรณานุกรม ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่ง หรือชื่อเรื่อง หรือชื่อบทความ (ในกรณีที่ไม่มีชื่อผู้แต่ง) ตามแบบพจนานุกรม
4. การลงรายการเอกสารอ้างอิงท้ายบท/บรรณานุกรม ที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้เรียงรายการภาษาไทยไว้ก่อนภาษาต่างประเทศ
5. การพิมพ์รายชื่อเอกสารอ้างอิงท้ายบท/บรรณานุกรม แต่ละรายการให้ขึ้นบรรทัดใหม่ทุกครั้ง
6. พิมพ์บรรณานุกรม ติดกับขอบกระดาษที่เว้นไว้ด้านซ้ายมือ ถ้ารายการเดียวไม่พอในหนึ่งบรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดใหม่ย่อหน้าเข้าไป 8 ช่วงอักษรให้พิมพ์ตัวที่ 9 ถ้าไม่จบใน 2 บรรทัด ให้ต่อในบรรทัดที่ 3 และ 4 ตามลำดับ โดยพิมพ์ให้ตรงกับบรรทัดที่ 2 จนจบรายการ
